

Opinió

VUITS I NOUS

Ionesco a Burriac

22/05/12 02:00 - [MANUEL CUYÀS](#)

Fa molts anys vaig veure en l'espai *Estudio 1* de TVE que cada setmana ofería una obra de teatre de producció pròpia, la peça d'Eugène Ionesco *El rinoceront*. Els programadors d'*Estudio 1* no seguien criteri: una setmana et podien oferir un Alfonso Paso, una altra uns Quintero o un Arniches, autors estimats pel règim polític llavors vigent, i una altra setmana un Anouilh, un Buero o un Ionesco que posa en qüestió els règims totalitaris i els ciutadans que s'hi sotmeten per força o per gust. Potser sí que tenien més criteri que no semblava i en *El rinoceront* veien la palla de l'estalinisme en comptes de la biga del franquisme, però en el monòleg final de Béranger, interpretat per José Bódalo, jo hi vaig entendre el que hi vaig entendre, i no era favorable als interessos propagandístics de TVE.

L'editorial Punctum de Lleida –a Lleida hi passen coses– acaba de publicar la versió catalana de *Rinoceront*, juntament amb dues peces curtes del mateix Ionesco, *El rei s'està morint* i *La lliçó*. La traducció és de Francesc Arnó, un intel·lectual alumne de Pompeu Fabra nascut a Barcelona el 1909 i mort a la mateixa ciutat l'any passat, que va viure exiliat a l'Argentina entre 1939 i 1997. Arnó va traduir Ionesco al país d'acollida perquè fos interpretat pel quadre escènic del Casal Català de Buenos Aires. Acabo de llegir el seu *Rinoceront*. Si Ionesco amb els anys ha perdut grapa i ensenya costures, la versió d'Arnó té punts de molt interès, a més dels literaris. Trasllada l'acció simultàniament a l'Argentina, la de Perón, i també a la Catalunya sota Franco a base de fer-hi sortir el Barça, en Kubala, el vi de Valls i una excursió a Sant Mateu i Burriac, muntanyes del Maresme de les quals l'autor de l'absurd no en devia haver tingut mai notícia. També hi surt el PC, que rep una manxiula. Als curadors de l'edició sembla que els sàpiga greu les llibertats que Arnó es va prendre sobre l'original. No els en sàpiga. TVE va entendre *Rinoceront* d'una manera i jo d'una altra que ja incloïa Burriac, i és compressible que Arnó, entre els exiliats catalans de l'Argentina, volgués concretar més que Ionesco i posar escenari i geografia a les dictadures. Una traducció que és el retrat d'una època.

Darrera actualització (Dimarts, 22 de maig del 2012 02:00)

Publicat a

[El Punt Avui. Comarques Gironines](#) 22-05-2012 Pàgina 18

[El Punt Avui. Edició Nacional](#) 22-05-2012 Pàgina 2

Tweet 0

0

Recomana-ho 0

Altres articles de l'autor

08/01/2013 **Autopistes**

06/01/2013 **Ortografia**

Més articles ...

Notícies de ...

[Barcelona](#) [Valls](#)